

252.

Врз основа на член 149 став (2) од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12 и 42/14), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ,
ВРЕМЕТО НА ЛЕТАЊЕ И ВРЕМЕТРАЕЊЕТО НА
ОДМОРОТ НА ЧЛЕНОВИТЕ НА ЕКИПАЖОТ НА
ВОЗДУХОПЛОВ**

Општа одредба

Член 1

Со овој правилник се пропишува организацијата на работното време, времето на летање, траењето на дежурството и превозот, должината на дневниот, неделниот и годишниот одмор, бројот на полетувања и слекувања, како и мерките за заштита на работа во врска со вршењето на должностите на мобилниот персонал во цивилното воздухопловство (во понатамошниот текст: членови на екипаж на воздухоплов).

Дефиниции

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

(1) Циркадијален закон/циркадијален ритам (Circadian Law) е внатрешен ритам на активности кој се повторува на секои 24 часа.

(2) Циркадијален период (Window of Circadian Low-WOLC) е времето помеѓу 02:00 и 05:59 часот, кога човечкото тело е програмирано за спиење и психофизичките способности се на најниско ниво. Во рамките на три временски зони, циркадијалниот период се однесува на локалното време во матичниот аеродром (основната база) (home base time). Надвор од подрачјето на овие три временски зони од матичниот аеродром (основната база), а за првите 48 часа по заминувањето од временската зона на матичниот аеродром (основната база), циркадијалниот период се пресметува според локалното време во матичниот аеродром (основната база), а после тоа според локалното време во местото на пристигнување.

(3) Член на екипаж (Crew Member) е член на летачкиот персонал и член на кабинскиот персонал.

(4) Член на екипаж на должност (Operating Crew Member) е член на екипаж кој врши должност во воздухоплов во текот на летот или во текот на било кој дел од летот.

(5) Делено работно време (Split Duty) е време на летачка должност кое се состои од два или повеќе сектори, одвоени со времето за одмор кое е пократко од минималното време за одмор.

(6) Матичен аеродром (основна база) (Home Base) е место/локација одредена од страна на воздушниот превозник, односно операторот на воздухоплов (во понатамошниот текст: операторот), од каде што членот на екипажот нормално започнува и завршува со времето на должност или серијата на должности и каде во нормални услови, операторот не е задолжен да обезбедува сместување на членовите на екипаж на воздухопловот.

(7) Должност (Duty) е секоја работна задача која членот на екипажот на воздухоплов ја извршува по налог на операторот.

(8) Достапност (Contactability) е краток период во текот на денот, но не на слободен ден, во текот на кој операторот бара од членот на екипажот на воздухоплов да биде достапен со цел давање на известување за почетокот на должноста која не почнува пред истекот на десет часа од давањето на тоа известување. Периодот на достапност го одредува операторот во интервал кој според локалното време не треба да биде повеќе од два и пол часа. Доколку е потребно, операторот може периодот на достапност да го подели на два посебни периоди, по добиено одобрение од Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Македонија (во понатамошниот текст: Агенција).

(9) Кабински персонал (Cabin Crew) се членови на екипаж на воздухоплов кои вршат работи кои ги одредува операторот или водачот на воздухоплов во интерес на безбедноста на патниците и летот и кои не вршат работи на летачки персонал.

(10) Летачки персонал (Flight Crew) се членови на екипаж на воздухоплов кои имаат соодветна дозвола за управување со воздухоплов или вршење на други работи во врска со управувањето на воздухоплов додека траат должностите во врска со летот.

(11) Локален ден (Local Day) е период од 24 часа кој започнува во 00:00 часот според локалното време.

(12) Локална ноќ (Local Night) е период во времетраење од осум часа во периодот од 22:00 часот до 08:00 часот според локалното време.

(13) Мобилен персонал во цивилното воздухопловство (Mobile Staff in Civil Aviation) се членови на екипаж на цивилен воздухоплов, вработени од страна на оператор со седиште или престојувалиште во Република Македонија.

(14) Соодветно сместување (Suitable Accommodation) е соодветно наместена спална соба со можност за контрола на светлината, температурата и минималното ниво на бучава.

(15) Позиционирање (Positioning) е превоз/преместување на не-оперативен член на екипаж од едно место на друго, по налог на операторот, со исклучок на времето на патување (travelling time).

(16) Прекин (Break) е периодот во кој членот на екипажот на воздухоплов е ослободен од било какви должности, кои се сметаат како должности, а е пократок од времето за одмор (rest period).

(17) Работно време (Working Time) е било кој период во текот на кој работникот работи на располагање на работодавецот и ги извршува своите активности или должности, во согласност со важечките прописи и/или пракса.

(18) Сектор (Sector) е еден лет, од моментот кога воздухопловот започне да се движи со сопствениот погон до моментот на застанување на воздухопловот на одредено паркинг место, по летот.

(19) Слободен ден (Single Day Free Duty) е ден ослободен од сите должности кој вклучува две локални ноќи. Времето за одмор може да се вклучи како дел од слободниот ден.

(20) Зголемен летачки екипаж (Augmented Flight Crew) е летачки екипаж кој се состои од поголем број на членови од минималниот пропишан број на членови, така што за време на лет секој член на летачкиот

екипаж може да ја напушти неговата/нејзината позиција и да се замени со друг член на летачки екипаж кој е соодветно оспособен и овластен за вршење на должноста која му се предава.

(21) Дежурство (Standby) е времето/периодот во текот на кој членот на екипажот на воздухоплов е на располагање на операторот и во рамките на кој може да прими известување за распоредот на должности, позиционирање или распоредот на други должности, без меѓувременски одмор.

(22) Период на должности (Duty Period) е време кое почнува од моментот кога операторот бара од членот на екипажот на воздухоплов да започне со должност, а завршува кога членот на екипажот на воздухоплов е слободен од сите должности.

(23) Време на одмор (Rest Period) е одреден и непрекинат временски период во текот на кој членот на екипажот на воздухоплов е слободен од сите должности.

(24) Време на јавување (Reporting Time) е времето во кое операторот бара од членот на екипажот на воздухоплов да се јави на должност.

(25) Време на лет (Block Flying Time) е вкупното време од првото придвижување на авионот од неговото паркинг место, заради полетување, додека не запре на определеното место за паркинг и додека не запрат сите мотори или пропелери.

(26) Период на летачки должности (Flight Duty Period - FDP) е кое било време во текот на кое лицето врши должности во воздухоплов како член на екипаж. Периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) започнува кога операторот бара од членот на екипажот да се пријави на должност за лет или за серија на летови и завршува на крајот на последниот лет на кој тој/таа е оперативен член на екипажот (operating crew member).

(27) Време на патување (Travelling Time) е времето од моментот на заминување од кука до местото одредено за известување (reporting place) и обратно, како и времето на локален превоз од местото за одмор до местото каде се почнува со должности и обратно.

(28) Комерцијален воздушен превоз (Commercial Air Transportation) е превоз по воздушен пат на лица, товар и пошта за паричен или друг вид надоместок.

(29) Специјализирани услуги со воздухоплов (Aerial Work) се воздухопловни активности во кои воздухопловот се користи за давање на специјализирани услуги како што се: за потребите на земјоделството, шумарството, здравството, градежништвото, за фотографирање и снимање, набљудување и патролирање, рекламни цели (фрлање на летоци, влечење на рекламни пароли) и друго, односно услуги кои не спаѓаат во превоз на лица, предмети и пошта.

Организација на работа

Член 3

Операторот треба да го распореди работното време на членовите на екипаж на воздухоплов така што обемот на работата да не го загрози нивното здравје и безбедноста во цивилното воздухопловство, да имаат одмор согласно одредбите на овој правилник и да ја направи монотонијата на работата.

Одговорности на операторот

Член 4

(1) Операторот треба да одреди матичен аеродром (основна база) за секој од членовите на екипажот на воздухоплов.

(2) При планирање на распоредот за работа, операторот треба да ги земе во предвид фреквенцијата, должината на траењето на времето на лет, должината на траењето на одморот, како и кумулативните влијанија на долгото работно време прекинато со кратки и/минимални одмори.

(3) При планирање на траењето на летачките должности, операторот треба да избегне наизменично менување на ноќните и дневните должности или позиционирање на екипажот на воздухоплов на начин кој би предизвикал сериозно пореметување на распоредот на спиење и работните обврски и настапување на замор.

(4) Операторот треба да обезбеди должината на одморот на членот на екипажот на воздухоплов пред да започне со новите работни обврски, да биде доволна за да му се овозможи на членот на екипажот на воздухоплов да биде добро одморен и да ги надмине ефектите од претходните работни должности.

(5) Со цел да се овозможи планирање на адекватен одмор, операторот треба да го извести членот на екипажот на воздухоплов за распоредот на работното време (duty roster) и за слободните денови кои се предвидени за него. Операторот го известува членот на екипаж на воздухоплов најмалку седум дена пред почетокот на користење на слободните денови.

(6) Операторот согласно ЕУ Регулативата 3922/91 изменета со ЕУ Регулативите 2176/96, 169/1999, 2871/2000, 1592/2002, 1899/2006, 1900/2006, 8/2008 и 859/2008 кои се преземени согласно Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија” бр. 27/07 и 98/09), и кои се прифаќаат и директно се применуваат, треба:

1. Во Оперативниот прирачник да пропише шема со ограничувања за работното време, времето на летачките должности и одморот (flight and duty time limitation and rest requirement scheme) за секој член на екипажот на воздухопловот во согласност со одредбите на овој правилник и

2. Да ги планира летовите така што истите да се завршат во рамките на пропишаното време за летачки должности, притоа земајќи го во предвид потребното време за подготовки за лет (pre-flight duties), времетраењето на летот и времето поминато на земја помеѓу летовите (turn – around times).

(7) Шемата со ограничувања за работното време, времето на летачките должности и одморот (flight and duty time limitation and rest requirement scheme) од став (6) точка 1 на овој член треба да содржи:

- цел (Purpose/Aim);
- применливост (Applicability);
- одговорности (Responsibilities);
- дефиниции (Definitions);
- ограничувања на летачките должности и одредби за одморот, и тоа:

1. дефинирање на периодот на летачки должности (Determination of flight duty period);

2. вкупно (максимално) дозволено работно време (Cumulative duty time limits);

3. вкупно (максимално) дозволено време на летачки-
те должности (Maximum flight duty periods);

4. комбинирани должности во рамките на времето
на должности (Mixed duties within total duty periods);

5. дополнителни ограничувања во летањето
(Additional limits on flying);

6. време на патување (Travelling time);

7. позиционирање (Positioning);

8. одложено време на јавување (Delayed reporting
times);

9. време на дежурство (Standby duty);

10. време на одмор (Rest periods);

11. слободни денови (Days off);

12. ограничувања кои се однесуваат на кабинскиот
персонал (Cabin crew limitations) и

13. чување на записи/евиденција (Records to be
maintained),

- продолжување на времето на летачките долж-
ности/скратување на одморот (Exceedance of Flight Duty
Time Limitations/Reduction of Rest Period), и тоа:

1. продолжување на максималниот дозволен период
на летачки должности со примена на одредбите за де-
лење на работното време (Extension of maximum daily
flight duty period by split duty provisions);

2. продолжување на максималниот дозволен пери-
од на летачки должности поради одмор во текот на лет-
от (Extension of maximum daily flight duty period by in-
flight relief);

3. продолжување на максималниот дозволен период
на летачки должности - дискреционо право на водачот
на воздухопловот (Commander's direction to extend
maximum daily flight duty period);

4. скратување на одморот – дискреционо право на
водачот на воздухопловот (Commander's direction to
reduce rest periods);

5. образложување за примената на одредбите за
дискреционо право на водачот на воздухопловот
(Reporting the exercise of Commanders discretion).

Одговорности на членовите на екипажот на воздухоплов

Член 5

(1) Членот на екипаж на воздухоплов не треба да
започне со вршење на летачките должности доколку е
свесен дека поради замор или друга причина нема да
може да ги извршува летачките должности со прифат-
ливо ниво на безбедност.

(2) Членот на екипаж на воздухоплов треба на нај-
добар начин да го планира и користи одморот со цел да
го отстрани заморот.

(3) Членот на летачкиот персонал треба уредно и
редовно да ја води книшката за летање и во неа да ги
внесува деталите за извршените летачки должности.

(4) Член на екипаж на воздухоплов кој врши долж-
ности на член на екипаж на воздухоплов кај повеќе
оператори, треба да се придржува кон одредбите на
овој правилник за организација на работното време и
времетраењето на одморот.

Максимално дозволено работно време во текот на годината

Член 6

(1) Максималното дозволено работно време, вклу-
чувајќи го и времето на дежурство кое се зема во пред-
вид при пресметување на кумулативните часови на
должност, не изнесува повеќе од 2000 часа годишно, во
рамките на кои времето на летот не може да изнесува
повеќе од 900 часови лет.

(2) Максималното дозволено работно време во те-
кот на една година, треба рамномерно да се распореди
во текот на целата година, доколку е тоа можно.

Ограничувања на траењето на летот и работното време

Член 7

(1) Операторот треба да обезбеди вкупното работно
време (total duty time) на членот на екипажот на возду-
хоплов да не изнесува повеќе од:

а) 190 часа во текот на кои било 28 последователни
денови, распределени колку што е можно порамномер-
но во овој период и

б) 60 часа во текот на кои било седум последовател-
ни денови.

(2) Операторот треба да обезбеди вкупното време
на летовите (total block time) на секој член на екипаж
на воздухоплов да не изнесува повеќе од:

а) 900 часа во текот на календарската година,

б) 100 часа во текот на кои било 28 последователни
денови.

Максимален период на летачки должности во комерцијален воздушен превоз

Член 8

(1) Максималниот основен дневен период на летач-
ки должности (maximum basic daily FDP) е 13 часа.

(2) Максималниот основен дневен период на летач-
ки должности (maximum basic daily FDP) се намалува
за 30 минути за секој сектор почнувајќи од третиот сек-
тор па натаму, со максимално вкупно намалување од
два часа.

(3) Кога периодот на летачки должности (Flight
Duty Period – FDP) започнува во циркадијалниот рит-
ам, максималниот основен дневен период на летачки
должности се намалува за времето кое влегува во тој
период, но најдолго за два часа. Кога периодот на ле-
тачки должности (Flight Duty Period – FDP) завршува
во циркадијалниот ритам или целосно го опфаќа цир-
кадијалниот ритам, максималниот основен дневен пе-
риодот на летачки должности (maximum basic daily
FDP) се намалува за 50 % од времето во кое е вршена
летачката должност во тој период.

(4) Максималниот основен дневен период на летач-
ки должности (maximum basic daily FDP) може плани-
рано да се продолжи:

а) со одлука на операторот, најмногу за еден час;

б) со делење на работното време (split duty) или

в) со зголемување на бројот на екипажот на возду-
хоплов (augmented flight crew).

(5) Продолжувањето на максималниот основен дне-
вен период на летачки должности (maximum basic
daily FDP) не е дозволено кога максималното основно
дневно траење на периодот на летачки должности
(maximum basic daily FDP) опфаќа шест или повеќе
сектори.

(6) Максималниот основен дневен период на летач-
ки должности (maximum basic daily FDP) може да се
продолжи најмногу два пати во кои било седум послед-
ователни дена.

(7) Кога периодот на летачки должности (Flight
Duty Period – FDP) влегува во циркадијалниот ритам
за најмногу два часа, максималниот основен дневен пе-

риод на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу на четири сектори. Кога периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) влегува во циркадијалниот ритам повеќе од два часа, максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу на два сектори.

(8) Кога се планира максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) да се продолжи, минималниот одмор пред и по летот се зголемува за два часа или одморот по летот се зголемува за четири часа. Кога продолжувањето се однесува на последователни периоди на летачки должности (Flight Duty Period – FDP), одморот пред и по летот помеѓу две операции се користи последователно.

(9) Кога продолжениот период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) започнува во периодот од 22:00 до 04:59 часот, операторот го ограничува периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) најмногу на 11.45 часа.

(10) На член на кабински персонал кој е назначен на лет или серија на летови, периодот на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) може да му се продолжи за разликата во времето за пријавување помеѓу кабинскиот персонал и летачкиот екипаж, под услов разликата да не надмине еден час.

(11) Операторот треба да го планира редот на летање така што летовите да завршуваат во рамките на дозволеният период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP). Во случај кога при извршувањето на редот на летање, постои надминување на максималниот период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP) во повеќе од 33 % од летовите во текот на тој ред на летови за таа сезона, операторот треба да го промени редот на летови или да изврши распределба на екипажот.

(12) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

(13) Стандардното време за јавување на должност е еден час пред летот. Предполетните должности се дел од период на летачки должности (Flight Duty Period – FDP), а 30 минути треба да се планираат за последетни задолженија кои се вбројуваат во времето на должности. Времето поминато помеѓу пријавувањето на должност пред летот и последната должност ја одредува должината на одморот кој следува.

(14) Одредбите на овој член не се применуваат на операции со еден член на летачки екипаж и на летови за давање на итна медицинска помош (Emergency Medical Service – EMS).

Ограничување на периодот на летачки должности при операции на комерцијален воздушен превоз со еден член на летачки екипаж

Член 9

(1) Максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) при операции на комерцијален воздушен превоз со еден член на летачки екипаж е:

Табела 1

Локално време за пријавување на должност	Број на сектор				
	До 4	5	6	7	8 или повеќе
0600-0759	10	930	9	8	8
0800-1259	11	1030	10	930	8
1300-1759	10	930	9	8	8
1800-2159	9	830	8	8	8
2200-0559	8	8	8	8	8

(2) Операторот треба да го планира редот на летови така што летовите да завршат во рамките на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP). Доколку операцијата трае подолго од максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) во повеќе од 33 % од летовите во текот на тој ред на летови за таа сезона, операторот треба да го промени редот на летови или да изврши распределба на екипажот.

(3) Продолжување на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се направи согласно членовите 20 и 21 на овој правилник. Максималното основно дневно траење на периодот на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу два пати во кои било седум последователни дена.

(4) Продолжувањето на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) не е дозволено кога максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) опфаќа шест или повеќе сектори.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

(6) Одредбите од овој член не се применуваат на операции со еден член на летачки екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A).

Ограничувања на траењето на работното време при операции на комерцијален воздушен превоз со еден член на екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A)

Член 10

(1) Максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) при операции на комерцијален воздушен превоз со еден член на екипаж при вршење на летови кои почнуваат и завршуваат на исто место (A-A) е десет часа. Ова време може да се продолжи на најмногу 12 часа само со цел позиционирање на воздухопловот од/во базата.

(2) Членот на екипаж може да помине најмногу седум часа зад командите на воздухопловот во текот на периодот на летачки должности. Ова време може да се продолжи за најмногу два часа само со цел позиционирање на воздухопловот од/во базата.

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот е три часа. Минималниот задолжителен одмор после секои три часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е 30 минути.

(4) Максималното дозволено основно дневно траење на периодот на летачки должности може да се продолжи согласно член 20 на овој правилник.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

Ограничувања на траењето на работното време при операции на специјализирани услуги со воздухоплов со еден член на екипаж

Член 11

(1) Периодот на должности (Duty period) при операции на специјализирани услуги со воздухоплов со еден член на екипаж е 12 часа.

(2) Членот на екипаж може да помине најмногу шест часа зад командите на воздухопловот во текот на периодот на должности (Duty period).

(3) Максималното дозволено непрекинато време зад командите на воздухопловот е четири часа. Минималниот задолжителен одмор после секои четири часа поминати непрекинато зад командите на воздухопловот е еден час.

(4) Членот на екипаж во текот на периодот на должности (Duty period) може да изврши најмногу 45 полетувања доколку се лета во еден период на летање или најмногу 60 полетувања доколку летањето се одвива во два периоди на летање.

(5) Операторот треба во Оперативниот прирачник да определи време на јавување на должност, кое го одразува потребното време за предполетни должности поврзани со безбедноста.

Ограничувања на траењето на летачките должности при вршење на операции за кои се одредени различни максимални дозволени основни дневни траења на летачките должности

Член 12

Операторот треба да примени порестриктивни ограничувања за членовите на екипаж од ограничувањата кои се наведени во членовите 8, 9, 10 и 11 на овој правилник, доколку тие вршат операции во рамките на ист период на летачки должности за кои се одредени различни максимални основни дневни траења на периодот на летачки должности.

Дежурство (standby)

Член 13

(1) Операторот треба однапред да ги извести членовите на екипаж во распоредот на летање за видот, времето на започнување и завршување на дежурството.

(2) Максималното дозволено траење на дежурството е 12 часа во рамките на еден период на должности.

(3) Почетокот на дежурството ја одредува должината на дозволеният период на летачки должности (FDP), освен во случај кога вистинскиот период на летачки должности (FDP) не започнува во услови кои се порестриктивни, во кој случај се применува тоа ограничување.

(4) Кога член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, дежурството престанува во моментот кога тоа лице ќе се јави на одредената позиција за јавување.

(5) Кога дежурството се спроведува дома или во соодветното сместување обезбедено од операторот, во периодот помеѓу 22:00 и 08:00 часот според локално време, а членот на екипажот е извршен за времето на јавување на должност најмногу два часа пред јавувањето на должност, дозволеният период на летачки должности (FDP) започнува од времето на јавување на одреденото место за јавување.

(6) Кога член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, а при тоа дежурал помалку од шест часа, вкупното дозволено време на должности се утврдува како збир на вкупното време поминато на дежурство и дозволеният период на летачки должности (FDP).

(7) Доколку член на екипаж е повикан на летачка должност од дежурство, а притоа дежурал шест или повеќе часа, вкупното дозволено време на должности се утврдува како збир на вкупното време поминато на дежурство и дозволеният период на летачки должности (FDP), намален за траењето на дежурството кое е одработено преку шест часа.

(8) По завршување на дежурството, во текот на кое членот на екипаж не е повикан на вршење на летачки должности, а пред да започне со следните должности, треба да му се обезбеди одмор од најмалку 12 часа. По завршување на периодот на достапност, треба да поминат најмалку десет часа пред започнување на следните должности.

(9) На барање на операторот и по добиена согласност на заинтересираните страни, Агенцијата може да одобри дозволено траење на дежурство различно од наведеното во став (2) на овој член.

Дежурство на аеродром (airport standby)

Член 14

(1) Член на екипаж на воздухоплов е на дежурство на аеродром (airport standby) од моментот на јавување на одреденото место за јавување до крајот на најавеното време на дежурство.

(2) Времето на дежурство поминато на аеродром (airport standby) во целост се зема во предвид при пресметување на кумулативните часа на должност.

(3) Кога членот на екипаж во текот на дежурство на аеродром (airport standby) е повикан да ја преземе летачката должност, тогаш дозволеният период на летачки должности (FDP) започнува во времето на пријавување на дежурство.

(4) Кога по дежурството на аеродром не следува период на летачки должности (FDP), минималниот одмор кој следува после тоа треба да трае најмалку колку минималниот одмор пропишан со член 19 на овој правилник.

(5) За време на дежурство на аеродром, на членовите на екипажот на воздухоплов, операторот треба да им обезбеди удобно и мирно место кое е затворено за јавност.

Време на патување (travelling time)

Член 15

(1) Времето на патување, освен она поминато на позиционирање, не се смета како време на должност (duty).

(2) Доколку времето на патување од дома до аеродромот на полетување е подолго од еден час и 30 минути, во тој случај членот на екипажот на воздухоплов треба да организира привремено сместување во близина на матичниот аеродром (основната база) (home base) на операторот.

(3) Кога од член на екипаж на воздухоплов се бара да патува од својот дом на аеродром кој не е матичниот аеродром (основната база) (home base), во тој случај, секое време поминато за патување, подолго од времето за патување од дома до матичниот аеродром (основната база) (home base) ќе се смета како позиционирање.

Позиционирање

Член 16

(1) Времето поминато на позиционирање се смета како време на должност (duty).

(2) Позиционирање на член на екипаж кое се одвива по јавување на должност, а пред секторот на кој тој е активен член на екипаж, се смета во периодот на летачки должности, но не се смета во бројот на сектори на кои е вршена летачката должност.

(3) Доколку позиционирањето на член на екипаж следува по секторот на кој тој бил активен член на екипаж, траењето на позиционирањето, заради пресметување на следниот минимален одмор, се додава на траењето на претходната летачка должност.

Годишен одмор

Член 17

(1) Членовите на екипаж на воздухоплов имаат право на платен годишен одмор во траење од најмалку четири недели или на пропорционален дел од годишниот одмор доколку работниот однос трае помалку од една година.

(2) Минималниот период на платен годишен одмор не може да се замени со друг облик на надомест, освен во случај на прекин на работниот однос.

Слободни денови

Член 18

Членовите на екипаж на воздухоплов имаат право на слободни денови ослободени од сите должности и дежурства, за кои операторот претходно ги известил, и тоа:

- најмалку седум локални денови во секој календарски месец, во кои може да се пресмета пропишаниот одмор и

- најмалку 96 локални денови во секоја календарска година, во кои може да се пресмета пропишаниот одмор.

Одмор

Член 19

(1) Минималниот одмор кој операторот треба да го обезбеди пред почетокот на периодот на летачки должности во матичниот аеродром (основната база) (home base) треба да биде најмалку толку долг колку што траела претходната должност или 12 часа, во зависност од тоа што е подолго.

(2) Минималниот одмор кој операторот треба да го обезбеди пред почетокот на периодот на летачки должности надвор од матичниот аеродром (основната база) (home base) треба да биде најмалку толку долг колку што траела претходната должност или 10 часа, во зависност од тоа што е подолго. Кога екипажот на воздухоплов се наоѓа надвор од матичниот аеродром (основната база) (home base), операторот треба да овозможи спиење од најмалку осум часа, во кое не се вклучува времето за патување и времето потребно за други физиолошки потреби.

(3) Операторот треба да овозможи ефектите од разликите на временските зони врз членовите на екипажот на воздухоплов да се компензираат со дополнителен одмор.

(4) Операторот треба да обезбеди минималниот одмор повремено да се зголемува до неделен одмор од најмалку 36 часа, вклучувајќи две локални ноќи, така што помеѓу крајот на претходниот неделен одмор и почетокот на следниот неделен одмор да нема повеќе од 168 часа. По исклучок, Агенцијата може да одобри втората локална ноќ да започне во 20:00 часот, под услов неделниот одмор да трае најмалку 40 часа.

(5) На барање на операторот Агенцијата може да одобри скратување на траењето на одморот под услов ако операторот докаже дека скратувањето нема да доведе до загрозување на нивото на безбедност.

(6) По исклучок од ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) од овој член непрекинатиот минимален одмор на член на екипаж при операции на специјализирани услуги со воздухоплов изнесува најмалку десет часа, доколку времето поминато зад командите на воздухопловот во текот на 24 часа изнесувало најмногу четири часа, а најмалку 12 часа доколку времето поминато зад командите на воздухопловот во текот на 24 часа изнесува шест часа.

Продолжување на максималниот дозволен период на летачки должности поради одмор во време на лет (extended FDP by split duty)

Член 20

(1) Кога периодот на летачка должност (FDP) се состои од два или повеќе сектори, од кои едниот може да биде патување со цел позиционирање кое се смета како сектор, а се одвоени со одмор кој е помал од минималното пропишано време за одмор, максималниот период на летачки должности (FDP) може да се продолжи, и тоа:

Табела 2

Траење на прекин	Дозволено продолжување
Помалку од три часа	Не е дозволено
Од три часа до девет часа и 59 минути	Период еднаков на половина од времетраењето на прекилот

(2) Во времето за одмор не е вклучено времето за непосредни должности пред и после летот во траење од најмалку 30 минути. Времето за непосредни должности пред и после летот го одредува операторот. Кога времето за одмор е шест часа или пократок, доволно е да се обезбеди мирно и удобно место, недостапно за јав-

носта. Соодветно сместување треба да се обезбеди доколку времето за одмор е подолго од шест последователни часа, односно доколку трае три или повеќе часа во периодот измеѓу 22:00 и 06:00 часот по локално време.

(3) Доколку одморот се врши во воздухоплов на земја, операторот треба во Оперативниот прирачник да ги дефинира минималните стандарди на бучава, температура, светлина и вентилација на воздухот. Во тој случај, екипажот треба да има адекватна контрола на температурата и вентилацијата на воздухот во воздухопловот. Патниците не треба да бидат во воздухопловот.

Непредвидени околности во текот на летот - дискреција на водачот на воздухоплов

Член 21

(1) Во случај на непредвидени околности, ограничувањата на периодот на летачки должности (FDP), периодот на должности и времето за одмор можат да се изменат. Овие измени треба да бидат прифатливи за водачот на воздухопловот, да се донесат во консултација со другите членови на екипаж и да ги исполнат следните услови:

а) максималниот дозволен основен период на летачки должности од член 9 став (1) и член 10 став (1) Табела 1 на овој правилник не може да се продолжи за повеќе од два часа, освен во случај на зголемување на бројот на екипажот на воздухоплов, кога максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) може да се продолжи најмногу за три часа, и

б) ако во последниот сектор (final sector) во периодот на летачка должност (FDP) поради непредвидени околности по полетувањето, дојде до продолжување на максималниот основен дневен период на летачки должности (maximum basic daily FDP) летот може да продолжи до планираната дестинација или алтернативен аеродром. Во тој случај, одморот кој следува по периодот на летачка должност (FDP) може да се скрати, но не може да биде помал од одморот пропишан согласно член 19 став (2) на овој правилник.

(2) Водачот на воздухоплов, во случај на посебни околности кои можат да доведат до сериозен замор на екипажот и по консултација со другите членови на екипажот на воздухопловот, може да го искористи своето дискреционо право да го скрати периодот на летачка должност (FDP) и/или да го продолжи времето за одмор со цел да се отстрани какво било штетно влијание врз безбедноста на летот.

(3) Кога периодот на летачка должност (FDP) се зголемува или кога времето за одмор се скратува согласно ставовите (1) и (2) на овој член, водачот на воздухоплов поднесува извештај до операторот.

(4) Кога зголемувањето на периодот на летачка должност (FDP) или намалувањето на времето за одмор надминува еден час, копија од извештајот од став (3) на овој член со коментари, операторот доставува до Агенцијата најдоцна во рок од до 28 дена од кога е продолжен периодот на летачка должност (FDP) или е намалено времето за одмор.

Кумулативни часови на должност (cumulative duty hours)

Член 22

(1) При пресметување на вкупното работно време (cumulative totals), часовите поминати на должност (duty hours) се земаат во потполност (100%) за:

а) периодот на должност и периодот на летачка должност, плус должностите после лет кои следат;

б) сите обврски за дежурство, со исклучок на наведените во став (2) на овој член;

в) времето поминато во позиционирање.

(2) При пресметување на вкупното работно време (cumulative totals), часовите поминати во дежурство ќе се сметаат како половина од периодот на должност (50%):

а) за дежурство, кога екипажот е известен за јавување на должност три или повеќе пати од минималното пропишано време за јавување на должност;

б) кога обврската за дежурство дома или во соодветното сместување обезбедено од страна на операторот каде членот на екипаж може да има непречен одмор, се спроведува во периодот помеѓу 22:00 и 08:00 часот според локално време, а во рамките на тој период членот на екипаж не е повикан на должност.

Евиденција на работното време, работното време при летање и време за одмор

Член 23

(1) Операторот треба да води евиденција за времето на лет, почеток, траење и крај на секоја должност и на периодот на летачки должности, времето за одмор и слободни денови.

(2) Евиденцијата од став (1) на овој член треба да се чува најмалку 15 календарски месеци, од датумот на последното впишување.

(3) Копија од евиденцијата од став (1) на овој член треба да биде достапна на членовите на екипаж на нивно барање.

(4) Доколку евиденцијата која ја води операторот согласно став (1) на овој член не ги опфаќа сите податоци за времето на лет, периодот на летачки должности и времињата за одмор, членот на екипажот треба да води лична евиденција на податоците од ставот (1) на овој член.

(5) Евиденцијата од став (4) на овој член се чува најмалку 15 календарски месеци од датумот на последното впишување.

(6) Членот на екипажот треба да ја достави евиденцијата од став (4) на овој член на операторот кој ги користи неговите/нејзините услуги пред да започне со летачки должности.

(7) Операторот треба да ги чува извештаите од член 21 став (3) на овој правилник најмалку шест месеци по настанот.

(8) Евиденцијата од ставовите (1) и (4) на овој член се доставува до Агенцијата, на нејзино барање.

Вонредни околности

Член 24

По барање на операторот, во случај кога постојат вонредни околности кои ја загрозуваат безбедноста на воздушниот сообраќај, Агенцијата може да одобри от-

стапувања од одредбите на овој правилник кои се однесуваат на максималниот дозволен дневен период на летачки должности во операции со еден член на екипаж, поделена должност и дежурство, под услов операторот да ги образложи причините за барањето пред Агенцијата, и да поднесе докази за преземени мерки за воспоставување на прифатливо ниво на безбедност.

Завршни одредби

Член 25

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за организацијата на работното време, времето на летање и времетраењето на одморот на членовите на екипажот на воздухоплов („Службен весник на Република Македонија“ бр. 99/10).

Член 26

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-80/1
26 јануари 2015 година
Скопје

Директор
на Агенција за цивилно
воздухопловство,
м-р Горан Јандреоски, МБА, с.р.

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

253.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, врз основа на член 22 став 1 точка 16, член 39 став 2 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 16/11, 136/11, 79/13, 164/13 и 41/14) и член 32 од Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности („Службен весник на РМ“ бр. 143/11 и 78/13), постапувајќи по барањето на Друштво за производство, трговија и услуги СОЛАР ПАРК увоз-извоз ДОО Битола, за влегување во сила на лиценца за производство на електрична енергија на седницата одржана на ден 23.1.2015 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. Лиценцата на Друштво за производство, трговија и услуги СОЛАР ПАРК увоз-извоз ДОО Битола, со седиште на ул. Климент Охридски Комплекс / Пелагонка 2 - лам. 2/1 Битола, за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија од фотонапонска електроцентрала „СОЛАР ПАРК ЛИСОЛАЈ“ издадена со Одлука УП1 бр. 07-21/14 од 27.3.2014 година („Службен весник на РМ“ бр. 57/14) влегува во сила.

2. Лиценцата е прилог 1 на оваа одлука.

3. Жалбата изјавена против оваа Одлука не го одлага неговото извршување.

4. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

УП1 Бр. 07-21/14
23 јануари 2015 година
Скопје

Претседател,
Димитар Петров, с.р.

Прилог 1

ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. Име и седиштето на носителот на лиценцата
Друштво за производство, трговија и услуги СОЛАР ПАРК увоз-извоз ДОО Битола, со седиште на ул. Климент Охридски Комплекс / Пелагонка 2 - лам. 2/1 Битола.

2. Енергетската дејност за која се издава лиценцата
Производство на електрична енергија

3. Датум на издавање на лиценца
23.1.2015

4. Датум на важење на лиценца
23.1.2050

5. Евидентен број на издадената лиценца
ЕЕ – 164.01.1/14

6. Број на деловниот субјект – 6588204

7. Единствен даночен број – 4002010518153

8. Вид и обем на енергетската дејност што ќе се врши

Како енергетска дејност производство на електрична енергија, во смисла на оваа лиценца, се смета производство на електрична енергија што носителот на лиценцата ќе го врши од обновлив извор, во фотонапонска електроцентрала, во обем согласно техничките карактеристики на производниот капацитет.

9. Локација на вршење на енергетската дејност

Носителот на лиценцата, енергетската дејност производство на електрична енергија од обновливи извори ќе ја врши во фотонапонска електроцентрала „СОЛАР ПАРК ЛИСОЛАЈ“ на КП бр. 330 и КП бр. 331 во КО Лисолај, Општина Битола.

10. Производни капацитети со кои се врши енергетската дејност

Носителот на лиценцата, енергетската дејност производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија ќе ја врши со произведен капацитет со технички карактеристики наведени во Прилог 2 кој е составен дел од оваа лиценца.

11. Право на приклучување, пристап и користење на системот за дистрибуција на електрична енергија

Носителот на лиценцата има право на приклучување, пристап и користење на системот за дистрибуција на електрична енергија заради непречено вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија во согласност со закон, друг пропис и општ акт, како и во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика.